Ч. 76. Чернівцї, четвер дня 3. (15.) цьвітня 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин. Виходить щодня кромі днїв по недїлях і сьвятах.

# БУКОВИНА

Редакция і адміністрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Передплата 10 зр.

## Загальні збори тов. „Руска Бесїда.“ в Чернівцях.

Заступник голови прокуратор В. Михальский отворив збори, витаючи присутних членів сердечними словами, особливо членів з провінциї, що їх не стримала дома непригідна, слітна пора, та представителїв читалень, в котрих лежить сила і розцьвіт Рускої Бесїди. Змінений статут товариства розширив єї дїяльність на поле економічне, щоби закладати крамницї, каси пожичкові, заводити спілки селяньскі, основувати шпихлїрі і др. та доси не могло товариство здобути більших успіхів, бо не достає єму до того гроший і людий. Але всеж таки за той час повстало 16 читалень за почином Рускої Бесїди і ті читальні розвивають ся гарно. Коло закладаня читалень завдали собі найбільше труду посли Пігуляк і Смаль-Стоцкий (Слава їм!), і за те належать ся їм слова признаня і щирої подяки; коло видавництв товариства трудив ся інспектор Омелян Попович (Слава!); видавав бібліотеку для молодіжи та укладав календарі товариства.

Наступило відчитане справоздань з послїдних загальних зборів; справоздане виділу і справоздане касове. Головні точки зі справозданя виділу піднесені вже в промові провідника зборів; справоздане касове представляєсь ось як:

## 26. справоздане касове

**тов. „Руска Бесїда“ за час від 21-го жовтня 1894 до 11-го цьвітня 1897.**

### А. Стан каси.

| I. ПРИХОДИ | Від 21. жовтня до 31. грудня 1894 | | Від 1. сїчня до 31. грудня 1895 | | Від 1. сїчня до 31. грудня 1896 | | Від 1. сїчня до 11. цьвітня 1897 | | Сума | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | зр. | кр. | зр. | кр. | зр. | кр. | зр. | кр. | зр. | кр. |
| 1. З членьских вкладок | 23 | 45 | 44 | 50 | 46 | 20 | 9 | | 123 | 15 |
| 2. Соймова запомога | | | 200 | | 200 | | 300 | | 700 | |
| 3. За рухому азбуку | 121 | | | | 1 | 50 | | | 122 | 50 |
| 4. За календар | 45 | 56 | 257 | 59 | 257 | 04 | 98 | 20 | 634 | 39 |
| 5. За бібліот. для молодїжи | 253 | 65 | 75 | 52 | 56 | 36 | | | 385 | 53 |
| 6. За анонси календарскі | 26 | 50 | 73 | 60 | 52 | 05 | 80 | 30 | 232 | 45 |
| 7. З продажі книжок | | 20 | 3 | 92 | | | 6 | 25 | 10 | 37 |
| Сума | 470 | 36 | 655 | 13 | 613 | 15 | 493 | 75 | 2232 | 39 |
| II. РОЗХОДИ | | | | | | | | | | |
| 1. Друк книжок і формулярів | 189 | 10 | 540 | 20 | 384 | 04 | 361 | 80 | 1475 | 14 |
| 2. Адміністрация | 23 | 54 | 74 | 13 | 33 | 65 | 10 | 53 | 141 | 85 |
| 3. Платня служащого | 22 | | 24 | | 24 | | 8 | | 78 | |
| 4. Стемплї | 30 | | 57 | | 58 | 06 | 5 | | 150 | 06 |
| 5. Брошуроване | 21 | 80 | 20 | 45 | 30 | | | | 72 | 25 |
| 6. Недобір | 141 | 67 | | | 65 | | 11 | 60 | 218 | 27 |
| Сума | 428 | 11 | 715 | 78 | 594 | 75 | 396 | 93 | 2135 | 57 |

Відтягнувши розходи від приходів позістає в касї **96** зр. **82** кр.

### Б. Стан маєтку

**тов. Руска Бесїда II. цьвітня року 1897**

представляє ся так:

| | | |
|---|---|---|
| 1. Вартість книжок в маґазинї | 1.200 зр. | — кр. |
| 2. Вартість порозсиланих календарів на рік 1897 . | 300 „ | — „ |
| До перенесеня . | 1.500 зр. | — кр. |
| З перенесеня . | 1.500 зр. | — кр. |
| 3. Вартість книжок (видавництва Рускої Бесїди) в книгарни у Львові . . | 59 „ | 96 „ |
| 4. в „ Пардїнього . | 25 „ | 40 „ |
| 5. Готівка в касї щадничій . | 3 „ | 50 „ |
| 6. Готівка в касї товариства . | 96 „ | 82 „ |
| Сума . | 1685 зр. | 68 кр. |

### В. Пасива:

Нема.

Чернівцї, дня 11-го цьвітня 1997.

АНТІН КЛИМ, контрольор. А. РУСНАК, касиєр.

Вибрана ad hoc контрольна комісия з уч. Прокоповича, Данилевича і Савицкого провірила предложене справоздане касове і на внесене уч. Савицкого удїлили збори одноголосно абсолюторию уступаючому виділови. Новий виділ вибрано одноголосно аклямациєю а опісля на внесене інсп. Поповича окликано одноголосно головою товариства посла Є. Пігуляка. До виділу вибрані: надрадник Ясеницкий, прокуратор Михальский, інспектор Попович, адюнкт Ганкевич, редактор Маковей, професор Клим, урядник університетскої бібліотеки Ронґуш, надуч. Руснак, академик Лисинецкий; на заступників: артист маляр проф. Ю. Пігуляк, урядник почти В. Черский і академики Гандяк, Бриндзан і Догомиля.

На порядок дневний прийшов тепер відклик виділу до загальних зборів, що почати з богатою бібліотекою товариства, що складає ся переважно з росийских і нїмецких творів, а для браку місця і власного льокалю товариства засуджена на повільне знищене. Виділ піддає під розвагу зборів, чи не лучше було би дарувати часть бібліотеки для черновецкого університету, де книжки були би лїпше заховані і приступнїйші для ужитку. Інсп. Попович радить передати бібліотеку Народному Домови, як тому товариству, що має власну хату і має обовязок старати ся о заложене бібліотеки і музея. Уч. Данилевич домагає ся, щоби популярнїйші книжки розділити межи учительскі бібліотеки а решту продати і узискані гроші обернути на видавництва товариства. Др. Дутчак жадає, щоби вибрати комісию для упорядкованя бібліотеки і вести єї дальше в заряді товариства; академик Калмуцкий хоче єї для „Союза“; уч. Салабан виступає против всякого дарованя а бажає передовсїм знати, в якім станї находить ся бібліотека і яка єї вартість. Провідник зборів поясняє що бібліотеку можна би уживати, тілько треба богато книжок дати до оправи; вартість не дасть ся докладно означити, але все таки виносить 2000—3000 зр.

Усю дискусию, що вела ся ще довший час над тою справою, зібрав інсп. Попович у ясні вискази і відкликуючи ся на більшість голосів, поставив внесене щоби по упорядкованю передати бібліотеку Народному Домови з тим услівєм, що він має єї удержувати. Збори приняли се внесене всїма голосами против чотирох.

Між вільними внесенями поставив уч. Салабан таке, щоби уповномочнити виділ, продати непотрібні книжки і збори приняли се. Лопатиньский вносить, щоби виділ по змозї установив премії для викликаня живійшого руху на поли популярної лїтератури; проф. Стоцкий звертає увагу, що завданєм Бесїди є передовсїм дбати про молодїж і видавництва для неї; розписуване премій робить кошта а присуджуване їх великі клопоти; лїпше перекладати добрі річи з чужої мови, як друкувати ориґінальне а пусте. Уч. Салабан домагає ся, щоби більше книжок видавати і розсилати бібліотекам шкільним за зниженою цїною, або і даром. Інсп. Попович формулує попередні внесеня і додає, щоби завізвати виділ до точної адміністрациї, бо видавництво календаря виказує дефіцит. Уч. Ілюк нарікає на упадок духа на провінциї взагалї і по читальнях та домагає ся від виділу, щоби дав ініциятиву до прогульок молодїжи академичної підчас ферий. — Акад. Калмуцкий заявляє, що „Союз“ вже має таку гадку. — Учит. Данилевич бажає, щоби скликати збір письменників для порозуміня, як і що писати для молодїжи. Купець Дмитро Ґрицук з Садаґури признає, що дух між народом підупадає, а то тому, що нарід не знає, кого тримати ся і за ким іти. Інтелїґенция мало показує ся на села, сїльскі люди не можуть єї пізнати, то і не довіряють єї та чують себе

цілком опущеними. Тож було би добре, щоби панове їздили по селах, а певно що і господарі прилучили би ся до таких прогульок і можна би кількома фірами їхати що сьвята від читальні до читальні і заразом переводити контролю читалень та крамниць та просьвічати нарід. Бесіду Грищука нагороджено грімкими оплесками. Акад. Соневицкий радить, щоби для контролі читалень і для господарских викладів по селах спровадити уч. Василя Короля з львівскої Просьвіти. Проф. Стоцкий каже, що се булоб получене з коштами, а незадовго буде Буковина мати свою рільничу школу в Кіцмани, а в ній учителів господарства, тож буде далеко лекше умовити ся з ними, щоби переводили контролю мужицких господарств та викладали по селах про способи, як видобути з землї найбільший пожиток.

На тім замкнув предсїдатель збори подякою до всїх присутних за численну і живу участь.

## З учительских кругів.

(Допись „Буковини“).

„Буковинскі Вѣдомости“ вже змінили свою полїтику супроти нас учителів, бо як спершу сьмішили нас і понижали, називали гнилим материялом, людьми з підорваним щастем і т. д., так тепер нїби нас жалують, обстають за нами, накидають ся нам за опікуна і старають ся в той спосіб приєднати собі нас для своєї справи.

Як виходить з писанини „Бук. Вѣдомостей“ уважають они нас за несьвідомих людий, таких, що не мають своєї свобідної волї і клонять ся туди, куди вітер віє, або за зовсїм безхарактерних, бо вже кілька разів пишуть, що нїби то ми мусимо н. пр. передплачувати *Буковину*. В тім дурі, як також з осторожности, щоби не накоїти собі лиха і знов може би приєднати собі нас, не виявляють они вже своєї злости на нас, тілько на п. інсп. Поповича і думають, що відгадали, де нас болить і нїби роблять нам велику прислугу. Коли „Бук. Вѣдомости“ такої гадки, то дуже помиляють ся, бо то не гнет робить, що передплачуємо *Буковину*, тілько сьвідомість, котрої жаден гнет не поборе. Кромі того тижневник „Бук. Вѣд.“ нам не заступить дневника *Буковини*, поминаючи вже ворожий нам напрям „Бук. Вѣдомостей“.

До добрих і справедливих інформаций з кругів учительских „Бук. Вѣдомости“ рішучо не мають щастя, а они на жаль на тих фальшивих інформациях опирають свою аґітацию поміж учителями. Ті учителї, що подають „Бук. Вѣдомостям фальшиві і злобні інформациї, як н. пр. в 11. ч. „Бук. Вѣд.“, то тілько кукіль межи пшеницею, (а де єго нема?) то люди, що надіяли ся зістати інспекторами, а не зістали з власної вини, або люди, котрим жаль за давними „добрими“ часами, коли не честною і ревною працею, а иньшими славними на цїлу Буковину „Кіцманьскими“ способами можна було здобути собі славу доброго учителя. Дехто нарікає, що тепер не веде ся єму „господарка“; тому знов не влад, що втратив свою славу адвокатску і т. п. От такі то людцї, що мають тілько свій власний інтерес на оцї, не задоволені тепер. Але їх зовсїм мало; так мало, що як би хотїв почислити їх на пальцях, то би було за богато пальців. Отже не мають чого чванити ся „Бук. Вѣд.“ своїми дописувателями, що обезславили учительский стан на Буковинї; бо занедбуванем своїх обовязків зробили учителів в очах народу трутнями-ворогами, а підніжками усїх тих, що задля панованя над учителями дивились на неробів крізь пальцї. За тими часами учительскої нїмої неволї зітхають „Бук. Вѣдомости“, они-ж на те й є орґаном консерватистів.*) Але, Богу дякувати, минули вже ті часи, що то в них школи були лиш на папери, а не для просьвіти нашого темного народу, котрої нинї бажають щиро і в „горі“. Даремні проте глупі хитрощі „Бук. Вѣд.“ не заманять они щирих учителів народних, як не злякали нас простацкі напасти шайки кацапскої.

Проч, клеветники, з вашою непрошеною опікою, ми вже повнолїтні й зуміємо самі як слїд упімнути ся, коли треба буде, за нашу правду і кривду. Не думайте, що вижебраний у румунїзаторів вибір вашого Воляна відстрашить нас учителів-народовців від народної працї, се додало хиба кільком кацапским шкаралупникам трохи відваги до скритих клевет в „Бук. Вѣдомостях; на більше не спроможуть ся ті тхорі, в нас же не потахне ясне сьвітло щиро-рускої національної ідеї, хоч би вороги нашого народу поставили цїлу кацапску горстку не знати чим.

*) Як глупо маскують „Бук. Вѣд.“ се своє сердешне бажанє, виходить із балаканини надрукованої в послїднім числї „Бук. Вѣд.“ під написом „Перегоны“. В тій статї сказано, що „ôтъ одиницѣ твебуется лишь способности, щобы она на становищи, съ котрымъ связане улучшенье быта, исполняла такожь должности, котрî до того становища привязанî.“ А кілька рядків дальше нападають „Бук. Вѣд.“ на інсп. Поповича за те, що рада шк. краєва, отже й опікуни „Бук. Вѣд.“ з Мустацою на чолї, судять тепер учителїв після того, як сповняють свої повинности.

Братя товариші! — За сих пару лїт, відколи живемо більше сьвідомим житєм, зробили ми не одно на поли просьвіти народної, що вийшло народови на користь, а нашому станови на честь і повагу. Ширші круги заінтересували ся нами і вважають нас за духових проводирів народу. Ми пішли в курс; наша вартість підскочила. Працюймо-ж і далї з напруженем сил, не слухаймо жадних підшептів ворога, котрий видить, що не може нас силою перемогти, бере ся на штуки і хоче нас перехитрити; будьмо солїдарні як до тепер; сповняймо точно свої обовязки, щоби не мав ворїг нам що закинути і взагалї робім все те, що нам наша сьвідомість і любов до народу наказують і що кождий інтелїґентний Русин повинен робити, а будучність наша.

(Додаток від Редакциї. — Перепрашаємо вп. дописувателїв, що ми позволили собі пропустити в дописи уступ, котрий доказує безпідставність клевет ч. 11. „Бук. Вѣд.“ на п. інсп. Поповича; а вчинили ми се тому, бо названа ґазетка довела своїм негідним поступованем до того, що їй вже нїхто розумний не противить ся і єї найпідлїйшим клеветам та найгіршим простацтвам не дивує ся. Хто-ж їй вірить, о того опінїю нїхто честний не дбає. А що навіть засуд одвічального редактора Б. В., неповинного складача, за котрим ховають ся клеветники, не може дати нїякої сатисфакциї, проте шкода і найменшого заходу в тім дїлї. Задача Б. В., орґану неґаторів самостійности руского народу, є головно неґативна, себто ставляти перепони самостійному розвоєви руского народу, спиняти, утрудняти або хоч обкидувати болотом все, що противне „обединенію“ руского народу з московским, на що й заложено сей „рускій“ додаток до „русского“ „Галїчанїна“ в 300 примірниках плачених тими самими „деньґамі.“ Ясна річ, що обединенію стала найбільше на завадї осібна руска правопись (фонетична), чиста руска мова замісць язичія в книжках шкільних, усуненє обединительної роботи зі шкіл народних і середних; зрозуміла проте й завзята, встекла борба кацапів головно супроти нашої правописи, мови і школи; бо се очивидна смерть обединенію, чого не тілько щира руска інтелїґенция а з поступом просьвіти і загал Русинів, в інтересї свого народу ба й ряд в інтересї державнім бажає і до того стреміти мусить. Тепер, коли вже зроблено щасливий перелом в сїм дїлї й показались такі хороші успіхи для рускої нациї а тим то й для австрийскої держави з погрому кацапства, хиба наймити московскі або обдурені ними півголовки можуть бажати відновленя „еѳимологіи“ та „язычія“; але нїякий хоч трохи сьвідомий Русин, анї хоч би пересїчний урядник

---

38)

# ЗАЛЇСЄ.

*Повість*

ОСИПА МАКОВЕЯ.

*(Дальше).*

— Ох, якже ви драстично говорите! Коли-б не ті добрі прикмети, то я з вами і слова не говорила би, пізнавши вас. Я мушу обстати за дївчатами: лише бідній подобає ся заможний — се-ж зовсїм природне. —

— Перепрашаю: хочете може дальше сказати: лише неосьвіченій подобає ся мудрий... Якже она ту мудрість може оцїнити? Інстинктом вгадує?

— Почекайте, пане: бідна хоче позбути ся біди, неосьвічена цїлком певно відчуває свою низшість і може бути тілько горда на розумного чоловіка; характер і зелїзна воля нам незвичайно подобають ся — сафандулів хоч би з золотим серцем ми не любимо — а вже про красу не говорю, бо то річ припадкова. Очивидно, як ви так і ми волимо пристойних. Ви не дивіть ся на то, що дївчата так часто приневолені обставинами „вибирати“ кого небудь; коли-б справдї могли они вибирати по своїй волї, так як їм серце і розум каже, то мужчини певно думали би про них інакше. Возьміть же ви тепер на увагу наших „панів сьвіта“, тих що справдї вибирають поміж нами, які они?

— Я ваших паньских кругів не знаю, — говорив Славко, признаючи дївчинї в неоднім правду — але в моїх кругах я замічав таку некультурність...

— Ви пессиміст — от що!

— Я пессиміст?! Панї, менї здає ся, що більшого оптиміста нема! Що попадаю від часу до часу в зневіру, то не диво; та проте охота до житя, до красного житя, хоч би в невеликих достатках, у мене дуже велика. Як би лиш можна, я би про себе не дбав; сам чоловік мало коли себе вдоволює, противно найчастїйше є собі самому ворогом через декотрі свої ненавистні думки і вчинки, котрі хиба на те й є, що-б на їх тлї відбивали ся лучше хвилї щасливі.

Обоє замовкли. Славко сидїв задуманий.

Тимчасом санки виїхали з лїса на дорогу до села. На заходї було небо червоне на горизонтї, а щораз висше та червоність блїдла і переходила у синяву краску. Мороз брав на ніч.

Далеко дорогою ішов мужик. Зачувши дзвінки, він станув, уступив ся на бік і чекав згорблений. Славко зараз пізнав Криворукого. Він ще здалека зняв шапку, спер єї і руки о палицю, вдивив ся в санки, і коли ті надїхали, поклонив ся мовчки до землї. Лице єго було тупе і бездушне.

— Ох, який-же бідний чоловік! — замітила Маня.—Се той самий, що там коло ватри стояв. Пане Левіцкий, я вам завтра дам дещо для него, може би ви єму якось то передали... При собі не маю анї цента.

— Добре, я єму передам.

Санки поминули мовчки Криворукого і за кілька хвиль вїхали в село. Вид Криворукого, що остав ся обоїм в памяти, не допускав до дальшої розмови, такої, яку вели. Обоє задумали ся...

### XV.

Того самого вечера пізною годиною — а було з пятницї на суботу — Мошко

австрийский не підопре сеї убійчої для руского народу й шкідливої та небезпечної в своїх наслідках для австрийскої ідеї державної справи, видуманої найгіршими ворогами рускої нациї і Австриї. Горстка кацапів буковиньских може ще якийсь час утрудняти але не спинить самостійного розвою нашої нациї, а „Бук. Вѣд.“ то таке мізерне щеня, на котрого лайку годі, ба навіть стидно поважному чоловікови, що має перед собою пильну дорогу, хоч би плюнути, не то що від него оборонятись. Коли-ж ми часом скажемо слово про лайку отсего органу підлих клевет і безсоромної ложи, то тільки тому, що на Буковині є ще люди, що вірять в кождий задрукований шматок паперу, немов в письмо сьвяте.)

## НОВИНКИ.

*Чернівці, дня 14-го цьвітня 1897.*

**Посол Винницкий** Ізидор повернув з Відня до Чернівців.

**Іменованя і перенесеня.** Львівский висший краєвий суд іменував вахмайстра державної стаднини Гуґона Герціґа канцелістом окружного суду в Сучаві. — Канцеліст Адольф Ліндінґер перенесений зі Сторожинця до Заставної а Іван Поль з Заставної до Серету. — Іменовані канцелістами Кароль Темпле з Сучави для Сольки та Ізраель Іелер для Серету; канцелістами повітових судів іменовані рахункові підофіцири Йосель Сколер для Сторожинця і Едмунд Салї для Садаґури.

**Для лікарів.** Кіцманьске староство оголошує, конкурс на посаду лікаря в громаді Веренчанці для тогож санітарного округа. Річна платня виносить 600 зр. крім того диєти за урядові подорожі. Стараючі ся мають виказати ся а) правом виконуваня лікарскої практики б) австрийским горожаньством в) знанем рускої мови. Поданя треба вносити приписаною дорогою до чотирох тижднів від часу сего оголошеня.

**Знов перерва руху** зелізничого на шляху Іцкани-Сучава. З причини усуненя насипу задержаний рух всїх поїздів від 12-го цьвітня на 24 годин.

**Другий поспішний поїзд** на шляху Чернівці-Відень буде відходити від 1. мая о годині 8-ій мін. 19 рано і приїде до Відня на другий день о год. 6-ій мін. 40 рано. З Відня виходити ме о 9-ій год. 30 мін. і прибуде до Чернівців о 8-ій год. 11 мін. вечером.

**З Ленківців пишуть нам селяни.** „По смерти о. Галяревича прислали нам на сотрудника Волоха о. Вербовского і то такого запеченого Волоха, що з ним нї розмовити ся нї в церкві почути від него руске слово. Скажіть нам, будьте, ласкаві, що ми маємо почати з таким панотцем? Він для нас німий, а ми для него.“ Нехай ленківскі селяни удадуть ся до консисториї — може она їм відповість, що почати з таким панотцем, що руский хліб їсть, а по руски говорити не навчив ся.

**Коло Вікна** напав тамошний глухонїмий мужик дня 12-го цьвітня одного старого жида і забив єго кількома ударами ножем. Відтак зрабував у него 30 зр. готівки і вексель та скрив ся у своїй хатї. Жандармерия вислїдила убийника притьмом; він толкував ся мімічними знаками, що жид мав з ним посперечати ся і напасти на него з ножем, а він аж тодї вирвав від него ніж і пробив противника. Кілько на тім правди, викаже може слїдство.

**Другі розрухи антисемітскі.** По ходорівских розрухах розпочали ся напасти на жидів в Долинянах коло Княгинич, викликані знова зелїзничими робітниками. Онодї прийшло до коршми в Долинянах кільканайцять робітників і забавляли ся весело аж до пізної ночи. В ночи вже добре підпиті урядили собі забаву на жидівскім начиню. Коли не стало вже ніякої цїлої посудини анї одного вікна, хотїли побавити ся з самими жидами, однак ті видячи на що заносить ся, утекли завчасу. Другого дня заохочені вчерашними результатами забрали ся вже з самого ранку до плїндрованя жидівских домів. Повторені розрухи мали на оцї вже тілько материяльний інтерес, вікон і начиня не били, тілько забрали масло, яйця, хліб або кілька корон, котрих домагали ся титулом податку. Жандармерия арештувала 14 ексцедентів і відставила до рогатиньского суду.

**В справі пашпортів до Росиї** оповіщує росийский консуль у Львові п. Пустошкин: На основі обовязуючих принисів речинець візованя пашпортів виносить шість місяців. В часї того речинця кождому чужинцеви вільно переїздити через границї Росиї після вподоби, але по шістьох місяцях пашпорт, хоч би він був виставлений навіть на три роки, мусить бути на ново візований.

**Палїя** зловили, що підпалив хату господаря Діониза Тушиньского в Михальчім, при чім згоріли і господарскі будинки і засоби паші. Злочинець називає ся Яків Арсенїй, тамошний мешканець і доконав того дїла з мести. В тутешнім краєвім судї признав ся цїлком до вини.

**Нещасна пригода.** З Красного, зелїзничої стациї між Львовом а Золочевом, пишуть: Дня 5. с. м. стягали шібери самі, без машини ваґони на двірци в Краснім. Межи тими Лев Дїдух мав задачу зсунені вози до купи счіпати ланцухами. Коли так два вози зближали ся до себе, Лев Дїдух не чекаючи, аж вози цїлком зійдуть ся, хотїв перше увійти межи них, щоби пізнїйше не хиляти ся; але не встиг утечи, бо в часї єго переходу як раз вози ударили о себе, а Дїдух попав ся межи тарелї з пружинами і стиснений ними, погиб на місци.

**Дрібні вісти.** В Оломуцу помер славний антропольоґ, др. мед. Андрій Ванкель в 58-ім роцї житя. — В Темешварі жандармерия викрила шайку фальшивників гроший, зложену з 15 осіб. Они фальшували корони. — В Загребі увязнено 7 злодіїв, що розбивали зелїзні каси і довершували ріжних крадежий з вломом. На чолї шайки стояв тамошний різник Мик. Торкана.

**Складки.** На *Народний Дім* зложили далї: учит. з Кіцманя Арт. Українець 1 зр., учит. з Чорного Потока Ант. Синюк 1 зр., складка з нагоди сьвяткованя памяти Шевченка зібрана учит. Ілюком 3 зр. 31 кр., учит. з Малятинців І. Григорійчук 1 зр., складка на іменинах надучит. Никоровича в Кіцмани зібрана Вас. Арійчуком 3 зр. 15 кр., учит. з Ревни Мандичевский 1 зр., купець з Садаґури Дм. Ґрищук піврічну дівіденду від одного пая в „Рускій Касї“ 53 кр., практикант концепт. при правительстві Єх 1 зр., складка зібрана учит. Вас. Турушанком (на се зложили ся: сам Вас. Турушанко 1 зр., Ернст Верц 50 кр., Ант. Бавман 50 кр., Йог. Йокш 50 кр., Йог. Ацлер 50 кр., Еман. Шандру 50 кр. разом 3 зр. 50 кр. — всего доси разом **153 зр. 46½ кр.** — Вас. Радомский зложив трету рату 2 зр. членьскої вкладки, а надстражник в Путилові Ів. Яцикевич першу 25 зр. — На *друкарню*: надучит. з Мамаївців нов. Іван Савіцкий 3 зр. — разом доси **25 зр. 97 кр.** Сердечне спасибіг!

## Телеґрами „Буковини“.

*З дня 14-го цьвітня 1897 року.*

**Відень.** Найблизше засїдане ради державної відбуде ся дня 28-го цьвітня.

**Царгород.** Грецкі війска напали в силї 9000 людий на турецку сторону коло Арти, але стратили при тім 175 жовнїрів і 4 пушки та мусїли цофнути ся.

---

Зільбер був сам в хатї. Жінка єго з сином виїхала вже тому два днї до рабіна порадити ся, як викрутити сина від бранки, і ще не вернула; доньки і другий син виїхали були в сусїдне місто до тїтки в гостї.

У Зільбера сьвітили ся чотири сьвічки на столї, як звичайно під шабас. Він щойно помолив ся Богу, положив спору книгу на шафу, скинув з себе широкий талес з чорними пасками, на краях сріблом шитий, поцїлував єго, приложив палець до чорної скриночки на чолї і на ремени, котрим була обкручена лїва рука, поцїлував палець і помалу з побожностию скидав з себе ті прибори до молитви. Потім, не скидаючи кусню обшитої шапки, обмив пальцї водою і засїв до застеленого стола, на котрім коло лїхтарів лежала тарілка з смачною рибою, приправленою перцем і цибулею. Коло тарілки лежав шабасовий колач і стояла фляшина з рожевою горівкою. Все те ще перед вечером принесла єму добра невістка з другої коршми в Залїсю, що стояла в иньшім кутї села. Мошко випив малу чарку і почав вечеряти.

В комнатї, в котрій сидїв, було тихо. Тілько часом з шинку через сїни чути було уривану розмову двох осіб. Се розмавляла з Козаком Марта Чайчиха, що в шабас замісць Мошка продавала горівку і відбирала гроші.

— Марто! — гукнув Зільбер на всю хату, не встаючи від вечері.

— А що там? — почув ся голос з шинку і за хвилю увійшла в хату Чайчиха.

— Козак ще сидить?

— Та сидить. Такі вам річи оповідає, що аж страх! Каже, що єго донька — та, знаєте — вийшла за великого пана замуж там за морем. Тілько, каже, той єї чоловік тепер хорує.

— І ви тому віритє? Він то вже давно говорить.

— Та як не вірити? Присягає ся! Листи дістав... Ще, каже, паном буде.

— Ну-ну, заким стане паном, викиньте єго за двері! Випив що?

— Випив два келишки і сидить.

— Кажіть єму, най іде до дому. Менї більше сьвітла випалить ся, як він випє. І пізно вже. Ага, а закличте менї ще Криворукого із стайнї, най дров доложить до груби, бо ту зимно. А дурноватий Антошко де?

— Спить.

Добра хвиля минула, як у сїнях почуло ся ступанє спершу Козака і Чайчихи, котрі відходили до дому, а відтак Криворукого. Він помалу отворив двері, замкнув і станув коло них. Мошко підняв ся зза стола і глянув на Криворукого.

— Худоба напоєна?

— Напоєна.

— Коням оброку дав?

— Дав.

— Принеси ще дров і докинь до груби... Ну, чого стоїш і дивиш ся, як вовк?

— Та я нїчо — і Криворукий пішов по дрова.

За хвилю прийшов з полїнами і докинув дров до груби. Зільбер уже розбирав ся і клав ся в ліжко.

*(Дальше буде.)*

**Париж.** Аґенция Гаваса доносить з Трікалї, що після достовірних вістий виходить, що плян повстанців був такий, щоби обсадити Бальтіно і прилежні позициї для спиненя Турків в походї. Повстанцї облягають ще тепер Бальтіно, але чи вже заняли єго, не знати. Так само обсадили переходи коло Мецови та коло Діскати. Видали проклямацию до Македонців і Епіротів, щоби прилучили ся до них.


В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ

повинна находити ся

# Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

**Книгарска цїна карти,** наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателїв, гостий і публику, що я перебрав істнуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ҐАІНА

**склад корінних товарів, вин і делїкатесів**

(заснований 1812 р.),

а окрім того

АҐЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під моєю власною фірмою

СТЕФАН ҐАІНА.

При сїй нагодї складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостий **добірними товарами найлїпшого сорта, низькими цїнами і уважною услугою.**

Прошу о часті замовленя і пишусь

з поважанем

Стефан Ґаіна.

„Днїстер“

**товариство взаїмних обезпечень**

*у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок 10.*

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

**На житє** можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

**Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“**, стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

**Зголошеня** о удїленє **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Памятайте на Народний Дім

в Чернівцях!

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT

є на складї в друкарнї

„Рускої Ради.“

**Просимо о замовленя.**

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складї отсї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛЇОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

**„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“**

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток

**для чемних дїточок.“**

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских дїточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

*Замовленя приймає й редакция „Буковини.“*

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковинї

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

**при улици Петровича ч. 2.**

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і нїмецкій.

**ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.**

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

**Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарнї!**


# Рух поїздів зелїзничих

**важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.**

| Приходять | Поїзди: поспішні | | | особові | | | мішані | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **до Чернівців** | | | | | | | | |
| З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина . . . . . | $11^{28}$ | . | . | $6^{\underline{57}}$ | $10^{\underline{28}}$ | $5^{\underline{50}}$ | | |
| З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки . . . . . | $3^{29}$ | . | . | $9^{12}$ | $10^{\underline{00}}$ | $5^{\underline{23}}$ | | |
| З Новоселицї, Садаґури . | . | . | . | . | . | . | $11^{13}$ | $9^{\underline{50}}$ |

| Відходять | Поїзди: поспішні | | | особові | | | мішані | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **з Чернівців** | | | | | | | | |
| До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня . . . . | $3^{47}$ | . | . | $9^{41}$ | $10^{\underline{29}}$ | $5^{\underline{38}}$ | | |
| До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту . . . . . | $12^{03}$ | . | . | $7^{\underline{17}}$ | $10^{\underline{48}}$ | $6^{16}$ | | |
| До Садаґури, Новоселицї . | . | . | . | . | . | . | $4^{30}$ | $6^{12}$ |

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.


Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.


BIBLIOTEKA KUL